AGIA GRAFI ena biblio thisavros:Layout 1 9/14/14 11:05 PM Page 3

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Ένα βιβλίο θησαυρός

AGIA GRAFI ena biblio thisavros:Layout 1 9/14/14 11:05 PM Page 4

ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ
Ένα βιβλίο θησαυρός

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ- ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Πηνελόπη Μωραΐτου

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Πέγκυ Φούρκα

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΒΟΗΘΗΜΑ ΚΑΤΗΧΗΤΟΥ: Ηλίας Λιαμής

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Αρχιμ. Δαμασκηνός Κιαμέτης,
Πρωτοσύγκελλος Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Δήμητρα Παπαδάκη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΔΟΜΗ Ο.Ε.

© Copyright: ΜΕΛΙΣΣΙΑΤΙΚΑ Τ.Θ. 1308 - 380 01 ΒΟΛΟΣ
ΤΗΛ.: 24210 93500, FAX.: 24210 67903
SITE: hhtp://www.imd.gr
E-MAIL: idiaitero@imd.gr

AGIA GRAFI ena biblio thisavros:Layout 1 9/14/14 11:10 PM Page 41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40

Ο Ιωσήφ και τα αδέλφια του

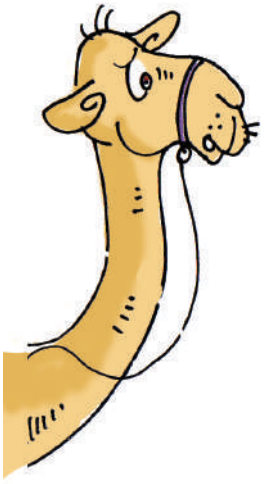

Ζούσε κάποτε στη Χαναάν ένας θεοσεβούμενος άνθρωπος, ο Ιακώβ, με τα δώδεκα παιδιά του. Από τα δώδεκα παιδιά του ο Ιακώβ αγαπούσε πιο πολύ τον Ιωσήφ και γι' αυτό του χάρισε έναν πολύχρωμο χιτώνα. Μια μέρα ο Ιωσήφ διηγήθηκε στην οικογένειά του δυο παράξενα όνειρα. Και στα δύο όνειρά του, είδε τους αδελφούς του να τον προσκυνούν.

Τα αδέλφια του ζήλεψαν, γιατί κατάλαβαν ότι ο Ιωσήφ θα γινόταν σπουδαίος. Έτσι μια μέρα τον πούλησαν σκλάβο σε Αιγύπτιους εμπόρους και είπαν στον Ιακώβ ότι τον έφαγαν άγρια θηρία.

Όμως ο Θεός δεν εγκατέλειψε τον Ιωσήφ. Στην Αίγυπτο ο Ιωσήφ δουλεύει για τον αξιωματικό του Φαραώ, τον Πετεφρή. Η γυναίκα του όμως κατηγορεί άδικα τον Ιωσήφ και τον ρίχνουν στη φυλακή. Στη φυλακή ο Ιωσήφ με την φώτιση του Θεού εξηγεί τα όνειρα δύο φυλακισμένων, του αρτοποιού και του οινοχόου του Φαραώ. Όπως εξήγησε τα όνειρα ο Ιωσήφ, έτσι ακριβώς έγιναν τα πράγματα.

Δύο χρόνια πέρασαν και ο Ιωσήφ βγήκε από την φυλακή, γιατί με τη βοήθεια του Θεού κατάφερε να εξηγήσει τα παράξενα όνειρα του Φαραώ. Στο όνειρό του ο Φαραώ είχε δει επτά παχιές αγελάδες που τις έφαγαν επτά αδύναμες αγελάδες και επτά αδύναμα στάχια που έπνιξαν επτά παχιά στάχια. Ο Ιωσήφ είπε στο Φαραώ ότι η χώρα του θα έχει εφτά χρόνια πλούσια σοδειά και θα ακολουθήσουν επτά χρόνια φτώχειας.

Ο Φαραώ ευχαριστήθηκε και τον διόρισε κυβερνήτη της Αιγύπτου. Ο Ιωσήφ κυβέρνησε δίκαια με τη βοήθεια του Θεού και στα επτά χρόνια

πλούσιας σοδειάς αποθήκευσε τρόφιμα για να μην πεινάσει ο λαός. Η πείνα που είχε προβλέψει ο Ιωσήφ ήρθε. Όλοι οι άνθρωποι από τις γύρω περιοχές πήγαιναν στην Αίγυπτο για να αγοράσουν σιτάρι· έτσι πήγαν και τα αδέρφια του Ιωσήφ. Ο Ιωσήφ τους αναγνώρισε, τους έδωσε σιτάρι, αλλά ως αντάλλαγμα ζήτησε να του φέρουν από την Χαναάν τον μικρότερο αδερφό τους, τον Βενιαμίν. Έτσι και έγινε.

Ο Ιωσήφ όμως με τέχνασμα κατηγόρησε τον Βενιαμίν για κλέφτη και απείλησε ότι θα τον κρατήσει δούλο. Τα αδέρφια τότε είπαν ότι κάτι τέτοιο θα σκότωνε τον πατέρα τους, γιατί είχε χάσει ήδη έναν αγαπημένο γιο. Ο Ιωσήφ ξέσπασε σε κλάματα και φανερώθηκε στα αδέρφια του. Τους συγχώρησε, τους μοίρασε σιτάρι και τους είπε να ειδοποιήσουν τον πατέρα ότι ο Ιωσήφ με την βοήθεια του Θεού είναι ζωντανός.

Μαθαίνω για την πίστη μου

Πώς είναι η εκκλησία

Εδώ οι Χριστιανοί μετέχουν στη Θεία Λειτουργία και προσεύχονται στο Θεό.

Είναι η είσοδος της εκκλησίας και εκεί ο Θεός καλοδέχεται όλους τους ανθρώπους.

Συμβολίζει τον Ουρανό και έχει ζωγραφισμένη την εικόνα του Παντοκράτορα Θεού που ευλογεί τους πιστούς.

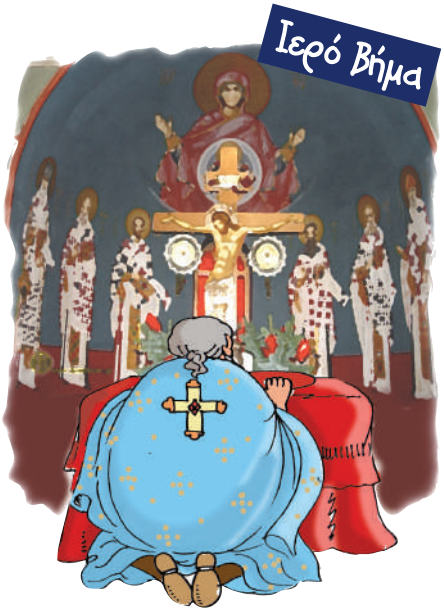

Εκεί τελείται η Θεία Λειτουργία.

Χωρίζει το Ιερό Βήμα από τον υπόλοιπο ναό και είναι στολισμένο με εικόνες.

Η πατρίδα μας γιορτάζει

28η Οκτωβρίου 1940

Στις 28 Οκτωβρίου 1940 η Ιταλία ζήτησε από τον Έλληνα πρωθυπουργό Ι. Μεταξά να παραδώσει τη χώρα μας. Εκείνος απάντησε ΟΧΙ.
Έτσι ξεκίνησε ο πόλεμος του '40. Ο ελληνικός στρατός πολέμησε γενναία στα βουνά της Πίνδου και μπήκε στη Βόρεια Ήπειρο, όπου οι Έλληνες κάτοικοι τον υποδέχτηκαν ως ελευθερωτή.

Τον Απρίλιο του 1941 κήρυξε και η Γερμανία τον πόλεμο στην Ελλάδα για να βοηθήσει τους Ιταλούς. Ο στρατός μας αγωνίστηκε ηρωικά αλλά οι Γερμανοί μπήκαν στην Αθήνα.
Οι Έλληνες, όμως, δεν έσκυψαν το κεφάλι και οργάνωσαν την αντίσταση στα ελληνικά βουνά. Χιλιάδες άνθρωποι αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για την ελευθερία της πατρίδας μας.

Όταν κάνουνε πόλεμο

Γ. Μαρίνος

Όταν κάνουνε πόλεμο, η γη έχει πονόλαιμο,
πονάει η καρδιά της και κλαίνε τα παιδιά της.
Κι όλο κάνουνε πόλεμο κι άντε με τον πονόλαιμο,
τον άρρωστο λαιμό της από τον πόλεμό της.
Ενάντια στον πονόλαιμο στον πόνο και στον πόλεμο,
υπάρχει μια ασπιρίνη: Άνθρωποι, πέστε: **ΕΙΡΗΝΗ**.

Χρωμάτισε την σημαία της πατρίδας μας.

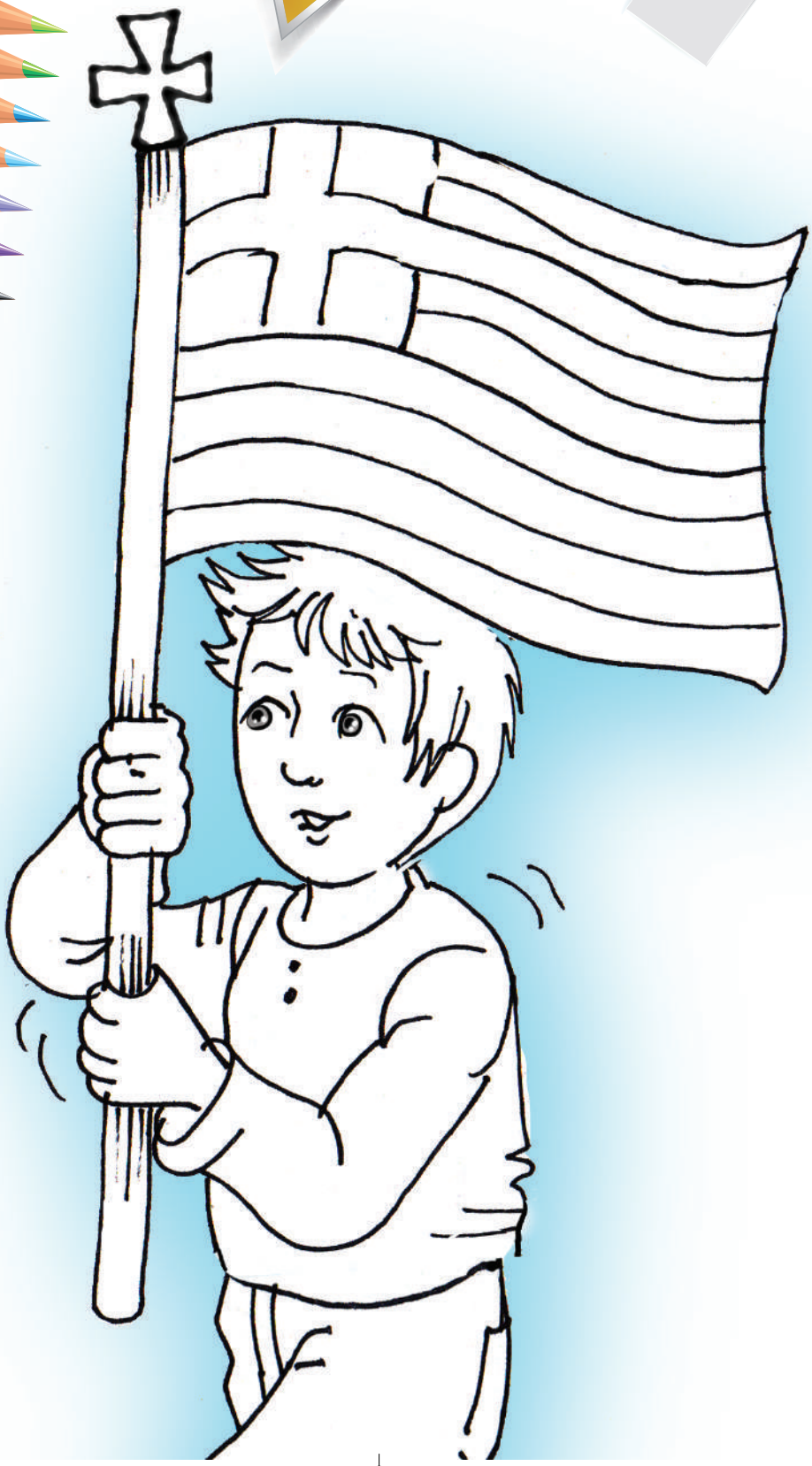

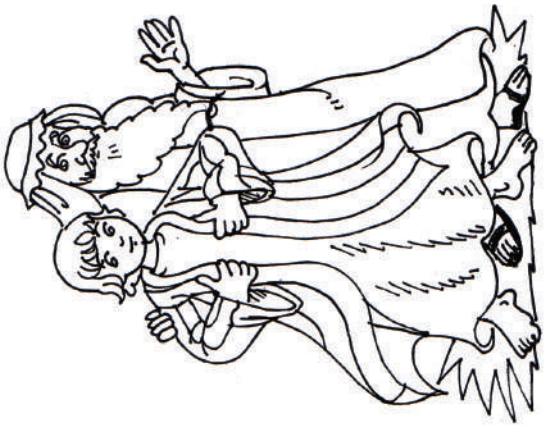

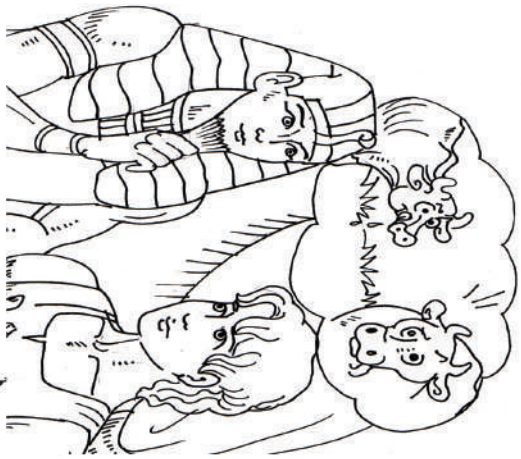

Ο Ιωσήφ και τα αδέλφια του

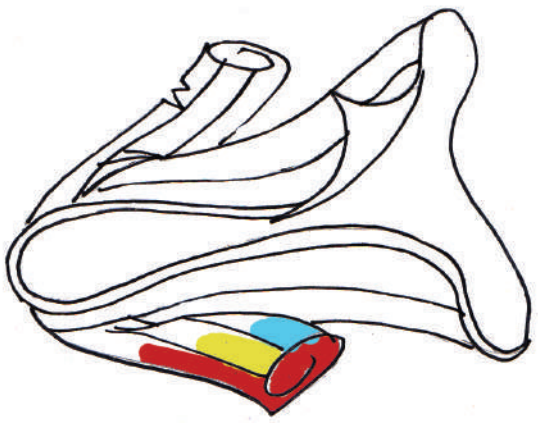

4ο Μάθημα

Ο ΙΩΣΗΦ
ΚΑΙ ΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πλούσιο το σημερινό μάθημα! Εκτός από τη συναρπαστική ιστορία του Ιωσήφ, έχεις τη δυνατότητα να συνεχίσεις μια συζήτηση για την Εκκλησία και ειδικά για τον ναό. Επίσης, καθώς ο Οκτώβριος τελειώνει, έρχεται στο προσκήνιο η γιορτή της 28ης Οκτωβρίου.

Η ιστορία του Ιωσήφ έχει πολλές διακυμάνσεις και παρουσιάζει μια από τις συμπαθέστερες και από τις πιο οικείες στις μικρές ηλικίες βιβλικές μορφές. Πέρα από την πλούσια σε διακυμάνσεις ιστορία, η οποία προσφέρεται ακόμη και για ένα μικρό θεατρικό, παρουσιάζονται δύο πολύ έντονα παραδείγματα, ένα προς μίμηση και ένα προς αποφυγήν. Προς μίμηση είναι η συμπεριφορά του Ιωσήφ, μια συμπεριφορά γεμάτη ακεραιότητα χαρακτήρα, σταθερότητα πίστης και συγχωρητικότητα. Προς αποφυγήν είναι ο φθόνος των αδελφών του. Να σου θυμίσω πως οι σχέσεις των αδελφών αποτελούν ένα διαχρονικό θέμα για όλες τις οικογένειες. Σήμερα λοιπόν μπορεί τα παιδιά μας να αποκομίσουν συμπεράσματα και διδάγματα, που σχετίζονται στενά με την καθημερινότητά τους.

Η ακραία συμπεριφορά των αδελφών του Ιωσήφ, που δεν διστάζουν να φτάσουν σχεδόν μέχρι το έγκλημα, έρχεται σε απόλυτη αντίθεση με την συμπεριφορά του Ιωσήφ, τη γεμάτη συγχωρητικότητα, που οδηγεί στην τελική αποκατάσταση των σχέσεων και την ομόνοια.

ΣΚΟΠΟΣ

- Τα παιδιά να μάθουν πως ο φθόνος και η ζήλεια οδηγούν τον άνθρωπο να κάνει πράγματα, για τα οποία μετά κανείς ντρέπεται αληθινά.
- Η πίστη στον Θεό γεμίζει την καρδιά με τη δύναμη της συγνώμης.
- Όταν ο κάθε άνθρωπος είναι έτοιμος να συγχωρήσει τον διπλανό του, οι άνθρωποι είναι σα να ξαναβρίσκονται στον Παράδεισο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο

Στην ιστορία του Ιωσήφ, έχουμε τη σύνδεση της πίστης στον Θεό με καθημερινές οικογενειακές καταστάσεις. Το μεγαλείο της Βίβλου βρίσκεται στην παρουσίαση διαχρονικών και περίπλοκων καταστάσεων, πολλές φορές δυσάρεστων, που λύνονται μόνο με την υπακοή στις εντολές του Θεού.

Ειδικά σήμερα, η ιστορία του Ιωσήφ υπερβαίνει το κλίμα της Π. Διαθήκης. Εδώ δεν αναδεικνύεται τόσο η πίστη στον Θεό, όσο η συγνώμη προς αυτόν που μας βλάπτει, θέμα, που παραπέμπει στην Κ. Διαθήκη. Είναι ένας από τους λόγους, που οι Πατέρες της Εκκλησίας διακρίνουν στο πρόσωπο του Ιωσήφ μια προτύπωση, μια προεικόνιση του Ιησού Χριστού.

Ακόμη και ψυχολογικά, η σημερινή ιστορία έχει πολύ ενδιαφέρον. Ποιες είναι εκείνες οι ψυχικές καταστάσεις, που φέρνουν τα αδέλφια του Ιωσήφ σε τόσο ακραίες συμπεριφορές; Είναι δυνατόν να φτάνουν να πουλάνε σκλάβο τον ίδιο τους τον αδελφό; Μια ακόμη απόδειξη, πως η πίστη στον Θεό δε μεταβάλλει τους ανθρώπους αυτομάτως σε αγίους.

Βεβαίως ο Ιωσήφ κινείται σε ένα διαφορετικό επίπεδο. Η προσωπικότητά του ξεχωρίζει, γεγονός, που τον καταξιώνει στην Αίγυπτο, του δίνει όμως και την ετοιμότητα να συγχωρήσει τους αδελφούς του.

Το μήνυμα
(Πάντα μια μικρή και απλή πρόταση)

- **Η ζήλεια κάνει τους ανθρώπους, ακόμη και τους συγγενείς, εχθρούς.**
- **Ο άνθρωπος που πιστεύει στον Θεό, μαθαίνει να συγχωρεί.**
- **Η συγγνώμη ενώνει τους ανθρώπους.**

Υλικά

Η επιλογή μεταξύ των παρακάτω δραστηριοτήτων, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Λόγω εθνικής γιορτής, ίσως σήμερα, μια καλή ιδέα να είναι η κατασκευή μιας σημαιούλας. Να σου θυμίσω, επίσης, πως καλό είναι, σε κάθε μάθημα, να έχεις αποφασίσει για τις δραστηριότητες του επομένου μαθήματος, προκειμένου να ζητήσεις από τα παιδιά, μέσω του σημειώματος προς τους γονείς, να έχουν μαζί τους τα, κατά τη γνώμη σου, απαραίτητα.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά:

Ζήλεια, συγνώμη, Αίγυπτος, αδέλφια, ελπίδα, ντροπή, όνειρα.

Εφαρμογή στην καθημερινότητα

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Η ζήλεια κάνει τα αδέλφια να γίνονται σαν εχθροί.
- Ο Θεός δίνει τη δύναμη να συγχωρούμε τους εχθρούς μας.
- Η ομόνοια κάνει τις οικογένειες ευτυχισμένες.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Α. Αφορμή για το κακό που έκαναν τα αδέλφια του Ιωσήφ, ήταν ένας πολύχρωμος χιτώνας, που του είχε κάνει δώρο ο πατέρας του. Αυτόν του παρουσίασαν ματωμένο, επειδή δήθεν τον κατασπάραξαν θηρία. Ένα κομμάτι πολύχρωμο ύφασμα, με κόκκινες μπογιές, θα μπορούσε να βρίσκεται στο χέρι μας, στο ξεκίνημα του σημερινού μαθήματος.

Β. Ένα κουτί με άμμο και μέσα θαμμένο ένα «χρυσό» κύπελλο, θα μπορούσε να θυμίσει στα παιδιά τη στιγμή, όπου ο Ιωσήφ στήνει αυτό το τέχνασμα, για να κρατήσει τον Βενιαμίν στην Αίγυπτο. Χρησιμοποιούμε μια εικόνα ή υλικό από το διαδίκτυο, με θέμα μεγάλες πλημμύρες, εικόνες από το τσουνάμι κλπ.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μια δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημα της:

Χρωματίζουμε το minibook ή έχουμε εκ των προτέρων ανακατέψει τις σκηνές της ιστορίας μας και βάζουμε τα παιδιά να τα βάλουν στη σωστή σειρά. Σήμερα το βιβλίο μας δίνει επίσης την αφορμή για μια πρώτη επίσκεψη στον ναό.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

Α. Το τραγούδι του βιβλίου ή κάποιο άλλο που βοηθάει την κατανόηση των σημερινών μηνυμάτων και αφήνει αφορμές για συζήτηση ή δραστηριότητες.
Β. Κατάλληλο μικρό βίντεο κινουμένων σχεδίων, αν υπάρχει ο ανάλογος εξοπλισμός, χωρίς βεβαίως να γίνεται κατάχρηση.
Γ. Κατασκευή μιας Ελληνικής σημαίας.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποίαν οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Σήμερα ένα κατάλληλο χαρτόνι θα μπορούσε να προέρχεται από αρκετούς τόπους της διήγησης: Η έρημος και το πηγάδι, όπου πέταξαν τον Ιωσήφ. Αίθουσα του παλατιού, όπου ο Ιωσήφ υποδέχτηκε τα αδέλφια του. Μοιράζεις κομμένες φιγούρες του Ιωσήφ με τον πολύχρωμο χιτώνα ή την στολή του πρίγκηπα, των αδελφών του, στρατιωτών. Εμπλουτίζεις αν θέλεις την ανάγνωση με περισσότερες λεπτομέρειες, ώστε να δώσεις αφορμές σε όλα τα παιδιά να τοποθετήσουν κάτι στο χαρτόνι.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.
Ο πολιτισμός της Αρχαίας Αιγύπτου δίνει πολλές αφορμές για συζήτηση. Μπορούμε επίσης, με αφορμή τα όνειρα του Ιωσήφ, να κάνουμε λόγο για οράματα, τα οποία στέλνει ο Θεός για να καθοδηγήσει τους ανθρώπους. Επιλέγουμε κατάλληλες ιστορίες από βίους αγίων η και από βιβλικά θέματα, όπως π.χ. το όνειρο του άλλου Ιωσήφ, του θετού πατέρα του Χριστού στη Γέννηση. Το θέμα αυτό, μπορεί ακόμη να αποτελέσει και θέμα ερώτησης προς τα παιδιά.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν, ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: ζήλεια-ο Ιωσήφ σκλάβος, υπομονή-πρίγκηπας, πίστη-προστασία, συγνώμη-αδέλφια. Με τον ίδιο τρόπο, μπορείς να δημιουργήσεις και αντιθέσεις.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Αν ήσασταν ο Ιωσήφ, πόσο δύσκολο θα ήταν να συμπεριφερόσασταν το ίδιο;

Έχετε αισθανθεί και στο δικό σας σπίτι ζήλεια για τον αδελφό ή την αδελφή σας;

Πώς συμπεριφερθήκατε; Τι λέτε, συμπεριφερθήκατε σωστά;

Αν ήσασταν ένας από τους Αιγύπτιους φρουρούς του Ιωσήφ, όταν ήταν πρίγκηπας, πώς θα περιγράφατε στη στιγμή που τον είδατε να αγκαλιάζει κάποιους ταπεινούς και ασήμαντους Ισραηλίτες, που εσείς δεν ξέρατε πως είναι αδέλφια του;

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίον ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Σ (σίγμα)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΣΥΓΝΩΜΗ. Μπορείς ακόμη να μοιράσεις και αντικείμενα που χρησιμοποιήσατε, π.χ. μικρά κομματάκια από τον χιτώνα του Ιωσήφ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Σήμερα γνωρίσαμε την ιστορία του Ιωσήφ. Είδαμε, πως η ζήλεια μπορεί να κάνει ακόμη και αδέλφια να συμπεριφέρονται σαν εχθροί. Είδαμε όμως και τον Ιωσήφ να συγχωρεί, ακριβώς γιατί η πίστη του στον Θεό δεν άφησε χώρο στη καρδιά του, ούτε για μίσος, ούτε για εκδίκηση.
Είδαμε, ακόμη, πως ο Θεός δεν επιτρέπει να καταστραφεί ο ευσεβής άνθρωπος και πως, πολλές φορές, για να καταλάβουμε τα σχέδιά Του, πρέπει να δείχνουμε υπομονή και πίστη στην αγάπη Του. Η σημερινή ιστορία προσφέρεται για περιστατικά, όπου το δηλητήριο της ζήλειας αγγίζει την ψυχή και των δικών μας παιδιών.
Αν και το συναίσθημα αυτό είναι ανθρώπινο και φυσικό, χρειάζεται από την αρχή να αντιμετωπιστεί στη ρίζα του, με συζήτηση και υπομονή. Αλλά και συγγνώμη προς εκείνους που μας βλάπτουν είναι εξίσου σημαντικό μήνυμα που βγαίνει από την σημερινή μας ιστορία.